

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 96 — Štev. 96

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, FRIDAY, MAY 15, 1942—PETEK, 15. MAJA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

NEMŠKA ČRTA PREBITA

RUSI SO PREBILI NEMŠKO OBRAMBNO ČRTO PRED HARKOVOM TER SE DAJ PRODIRAJO NARAVNOST PROTI MESTU, KI JE EDEN NAJMOČNEJŠIH STEBROV NEMŠKE OBRAMBNE ČRTE V UKRAJINI.

Na Kercu pa se Rusi bore proti mnogo močnejši nemški armadi in rusko poveljstvo priznava, da so se morali Rusi že drugi umakniti.

"Rdeča zvezda" poroča, da so se Rusi umaknili v nove postojanke vsled velike nemške premoči v tankih in aeroplanih. Pri vsem pa se armada pod generalom T. T. Kozlovom bori za vsako ped zemlje, ki jo pusti.

Rusko vrhovno poveljstvo naznanja, da zavzema ruska ofenziva pri Harkovu mnogo večji obseg kot pa nemška ofenziva na Kerču. Na osrednji fronti ruski aeroplani bombardirajo nemška letališča. Nemci so že pogosto skušali najti kako slabo točko v ruski črti med Moskvo in Leningradom, toda se jim ni posrečilo. V okolici Ilmenskega jezera južno od Leningrada so Rusi še vedno v ofenzivi.

Pri Harkovu so Rusi vdarili tako silno in s tako naglico, da se Nemci niso mogli pravočasno umakniti, vsled česar jih je bilo mnogo vjetih in Rusom je padlo v roke tudi mnogo vojnega materiala.

Ruski poizvedovalni letalci so svojemu glavnemu stanu sporočili, da so opazili, da Nemci dovažajo na fronto pri Harkovu velika ojačenja in največ iz Ačtirke, severozapadno od Harkova, po cesti, katero ruska artilerija že obstreljuje tri mesece.

Včeraj so kozaki, ki poskačejo s konj, kadar napadejo, zavzeli neko zelo važno višino, na katero so takoj postavili baterijo težkih topov. V sredo je ruska tankovna divizija uničila nemško elitno infanterijsko 172. divizijo. Dve tretini vojakov je bilo pobitih, ostali pa so bili vjeti. V torek so Nemci izgubili 51 aeroplanov, v sredo pa so jih Nemci izgubili 40, Rusi pa 23.

Dogledki na drugih frontah:
LENINGRAD—Rdeča armada neprestano pritiska na Nemce in je že prodrla v drugo sovražno obrambno črto; v tridenesni bitki so Rusi zavzeli neko višino. Ubilih je bilo več sto Nemcev, ki so izgubili tudi mnogo vojnega materiala. Prodiranje se nadaljuje.

KALININ—V primeroma majhnem predelu zbirajo Nemci močno armado in skušajo prebiti rusko črto: Rusi pa so napad odbili s artilerijo in infanterijo. Več sto Nemcev je bilo ubitih.

OSREDNJA FRONTO—Ruski aeroplani bombardirajo nemške koncentracije in so uničili sovražna skladišča v okolici Smolenska. V nenadnem napadu na neko mesto so ruski aeroplani porušili vojašnico in ubili 500 Nemcev.

Ameriški aeroplani in tanki igrajo vevlevažno vlogo na ruski fronti. Kot pravi neko poročilo iz Ankare, so dobili Rusi po severni pomorski črti 1.500.000 ton vojnega materiala iz Amerike in Anglije, čez mejo v Iranu pa je povprečno vsak dan peljalo 20 truckov razni material in tudi železniške tračnice.

JUGOSL. ČETNIKI SE BORJO Z NOVO MOČJO

Carigrad, 12. maja. (IGN). — S prihodom spomladi se četniško gibanje v Jugoslaviji razvija z obnovljeno silo. Četniki danes drže v svoje oblasti velik del Bosne. Glavne četniške sile so v gorah med Sarajevom in reko Drino, zlasti v planinskih predelih Romanije. Italijansko - nemško poveljstvo je bilo prisiljeno poslati v Bosno nove čete. Poveljnik zedinjenih okupacijskih čet v Bosni, nemški general Bader, je objavil 28. aprila razglas prebivalcem, naj nehajo z odporom, sicer jih bo najstrožje kaznoval. Razglas je bil v obliki ultimata in med drugim so v njem besede: "Osebe, ki skrivajo orožje in dajejo pomoč četnikom, bodo ustreljene. Vse osebe, ki so pobegnile iz svojih bivališč pred prihodom okupacijskih oblasti bodo kaznovane z zaplenjenjem imetij. Vsak odpor bo neusmiljeno zaduščen."

Četniki v Bosni so na ta ultimatus odgovorili s povečanim odporom. 30. aprila je neki četniški oddelek napadel nemški vojaški transport v okolici Visokog. V boju je padlo 60 sovražnih vojakov in četnikov, 13 tovornih avtomobilov pa je bilo uničenih. Nato so se četniki umaknili v planine.

— JIC.

Mrs. Roosevelt na kolesu

Mrs. Eleanor Roosevelt, sooproga predsednika Roosevelta, je objavil 28. aprila razglas prebivalcem, naj nehajo z odporom, sicer jih bo najstrožje kaznoval. Razglas je bil v obliki ultimata in med drugim so v njem besede: "Osebe, ki skrivajo orožje in dajejo pomoč četnikom, bodo ustreljene. Vse osebe, ki so pobegnile iz svojih bivališč pred prihodom okupacijskih oblasti bodo kaznovane z zaplenjenjem imetij. Vsak odpor bo neusmiljeno zaduščen."

Četniki v Bosni so na ta ultimatus odgovorili s povečanim odporom. 30. aprila je neki četniški oddelek napadel nemški vojaški transport v okolici Visokog. V boju je padlo 60 sovražnih vojakov in četnikov, 13 tovornih avtomobilov pa je bilo uničenih. Nato so se četniki umaknili v planine.

— JIC.

Pogajanje o Martinique-u

Uradni krogi v Washingtonu izražajo veliko upanje, da bo v kratkem prišlo do popolnega sporazuma glede Martinique, Guadeloupe in Francoske Guiane, ker je visoki komisar admiral Georges Robert pristal, da bo razorožil francoske bojne ladje na Martinique in Guadeloupe. To je bila največja ovira pri dosedanjih pogajanjih.

Ta sporazum je bil dosežen v pogajanjih med admiralom Robertom ter ameriškim zastopnikom admiralom Johnom Hooverjem, poveljnikom brodnjave v Caribskem morju in Samuelom Reberjem, ravnateljem urada za evropske zadeve v državnem departmantu.

Pogajanja pa se še vedno nadaljujejo na Martinique. Francoske bojne ladje se razorožujejo pod nadzorstvom francoskih in ameriških mornariških častnikov.

Ameriška vlada se glede francoskih bojnih ladij pogaja z admiralom Robertom, ne pa s francosko vlado v Vichiju.

MORGENTHAU HOČE ŠE VEČ DAVKOV

Zvezni zakladničar Henry Morgenthau je rekel, da bo določen najnižji davek "neka dolarjev". Morgenthau pripoča, da bi vsakdo, ki mora vpslati davčnemu uradu poročilo o svojem zaslužku, plačal najnižji davek \$5, kar bi prislo v zvezno zakladnico \$100.000.000.

"To je lepa vsota in jo moremo tudi rabiti," je rekel Morgenthau.

Morgenthau je rekel, da je mnogo ljudi v Združenih državah, ki po postavi morajo davčnemu uradu poslati poročilo o svojih dohodkih, da pa jim po raznih dovoljenih odbitkih ni treba plačati nobenega davka. Zato ima na delu več izvedencev, ki jih naloga je iznajti, ako bi bil tak davek postavno dovoljen in ako bo dovoljen, tedaj bo kongresu priporočil da odmeri ta najnižji davek.

AMERIŠKI BOMBNIKI V BURMI

Medtem ko se Kitajci obupno bore, da bi postavili japonsko prodiranje v provinco Junan, so ameriški letalci z velikimi bombniki mičevali japonske aeroplane na najvažnejših letališčih v Burmi in Indo Kinu.

Ameriški bombniki so se dvignili z nekega tajnega letališča v Indiji ter so napadli japonsko letališče pri Myitkyini na severnem koncu Burme. Na letališču je nastalo več velikih požarov.

je naučila voziti prejšnji teden v neki veliki sobi na svojem domu v Hyde Park, N. Y.

Iz Jugoslavije

Pod naslovom "BORBE V JUGOSLAVIJI" poroča Urad Jugoslav Information Center sledeče vesti, ki so iz raznih virov.

Sofija, 24. marca: Agencija Havas poroča: "Iz Zagreba poročajo, da je 22. marca prišlo do velikih spopadov med srbskimi četniki, hrvatskimi vstasi in rednimi hrvatskimi četami v okolici Sarajeva. Vas, v bližini katere je prišlo do spopada, so porušili do tal. Hrvatska policija je s posebnim razglasom opozorila prebivalstvo Sarajeva, da bodo vse izgrede v mestu in v okolici Sarajeva najstrožje kaznovala ter porušila naselja in vasi, v kateri bližini se bodo dejanja izvršila."

"Zuercher Zeitung" poroča iz Budimpešte: "Že dva meseca je v gorah med Sarajevom in Drino, zlasti na Bjelašnici in Romaniji planini, glavno središče srbskih četnikov. Generalni štab vstake vojske je zagrozil s težkimi kaznimi vsemi, ki bi se udeležili napada."

"Novo Vreme" 27. februarja: "Med Ljigo in Gornjo Topolico je prišlo do hudih spopadov s četniki iz okolice Valjeva, ki jim poveljujejo Plečević, Borota in Živorad Simić. 120 članov oddelka je bilo ubitih, 100 pa je bilo ranjenih in vladne čete so njele Živorada Simića in njegovo ženo."

HITLER JE POPUSTIL PROTI MADŽAROM

Zavezniški krogi v Londonu so izvedeli iz zanesljivega vira da je Hitler nekoliko popustil pri svoji zahtevi glede pošiljave madžarskih divizij na rusko fronto. Hitler je svojo zahtevo znižal zaradi poljedeljskega položaja na Madžarskem in zaradi nevarnosti, da Rumunska napade Madžarsko.

Madžarska je vsled tega popusta poslala smo 30.000 vojakov za patrolno službo v Ukrajino.

Madžarska se je pri Hitlerju izgovarjala, da potrebuje mnogo delavcev na svojih poljih in da mora poleg tega še držati močno armado v Transilvaniji, ki jo za sebe zahteva Rumunska.

Rumunski državniški so prejšnji teden o tem razpravljali z nemškim generalom Milehom, ko je bil v Bukarešti. Iz Berlina pa je bilo rumunskemu ministrskemu predsedniku generalu Ionu Antonescu sporočeno, da se Rumunski ne treba bati Madžarske, ker je Rumunska popolnoma mobilizirana, Madžarska pa le deloma.

Hitler pa skuša pomiriti Madžarsko in Rumunsko, da si ne skočite v lase zaradi Transilvanije, saj, dokler ni odločeno na ruski fronti.

MUČENJE POLJSKIH DUHOVNIKOV

Šele sedaj je prišlo v London poročilo, ki popisuje, kako so Nemci iz nekega zavoda v Ciechocinek v ljudi zimi pogнали več starih poljskih duhovnikov in so jih prepeljali v koncentracijsko taborišče v Dachau v Nemčiji.

Nekaj časa zatem, ko so bili izgnani s svojega doma, so bili v samostanu v Ladu. Pozneje pa o njih ni bilo ničesar več slišati. Sedaj pa so prišla pisma nekaterih duhovnikov v svet. Koliko duhovnikov pa je bilo v duhovniškem domu, poročilo ne pove.

V Poznaniu, kjer so Nemci pustili samo dve cerkvi za 250.000 prebivalcev, je nemška policija razgnala ljudi, ki so stali pred cerkvijo, ker v cerkev niso več mogli.

Potres v Ekvadorju

Sinoči je bil v Guayaquilu v Ekvadorju močan, dve minuti trajajoč potres, ki pa je bil tako močan, da je porušil mnogo hiš, pod katerim je zakopanih mnogo ljudi. Po prvih poročilih, ki so prišla, bo najmanj 100 ljudi mrtvih.

Elektrarna je takoj prekinila električni tok, da ne bi nastali požari, toda prebivalci so bili še bolj zbegani, ker so morali v temi tavati po razvalinah. Čez nekoliko časa pa je bilo mesto deloma zopet razsvetljeno.

Koliko je mrtvih, sedaj še ni mogoče dognati, toda sporočeno je bilo, da sta med mrtvimi ameriški podkonzul John M. Slaughter in njegova žena Mary iz South Bend, Ind. Nova stanovanjska hiša se je porušila in pod razvalinami sta bila pokopan Slaughter in njegova žena. Poleg teh dveh so bili še tudi ubiti trije ameriški

PREKLIC, KI NIČESAR MADŽARI V NEMŠKI ARMADI

Kot pravi neko poročilo iz Budimpešte, ki je prišlo v Curiah v Švici, so te dni ošli novi madžarski polki na rusko fronto in to v času, ko se napetost med Madžarsko in Rumunsko vedno bolj poostrejuje in preti nova vojna v osiškem taboru. Ministrski predsednik Nikolaj von Kalay je v svojem nagovoru na vojaške izrazil upanje, da se bodo srečno vrnili in da bodo s seboj tudi prinesli svoje puške. Mnogo Madžarov in Rumuncv je odvrlo orožje, ko so prišli na fronto in so se predali Rusom.

"Nikdar ne bomo pozabili vaših družin in ljublim vam, da bodo dobro preskrbljene," je rekel Kalay, zavedajoč se, da na Madžarskem zelo primanjkuje živeža.

SOJENJE "KOMUNISTOM" V SKOPLJU
Poročilo iz Vichija potom UP naznanja, da je berlinski radio poročal brzojavno vest iz Sofije, ki pravi, da je bolgarsko vojaško središče v Skoplju obsodilo na smrt 18 članov "oborožene komunistične drhali," a 18 drugih obsodilo na 16 let ječe vsakega. (JIC)

Dva nemška častnika pobegnila

Policija v Torontu v Kanadi je bila obveščena, da sta ponoči iz njetniškega taborišča v Bonaville pobegnili nemška letalska častnika Everhardt Wildermuth in Friedrich Oeser, oba stara 23 let.

Konj ubil žensko

Ker je rada imela konje, je Miss Mande C. Herterich, stara 42 let, plačala s svojim življenjem. Miss Herterich je živel v Sparkhill, N. Y., in je bila zaposlena pri American Telephone and Telegraph Co. v New Yorku.

V sredo zvečer je obiskala svojega bratranca Roy Hennigerja, ki ima farmo blizu Tappana. Šla je v konjski hlev in je pričela konja božati. Konj pa se je strgal ter se razjarjen vrzel na njo. Grizel jo je in teptal z nogami. Nato je zdiral iz hleva in vlek za seboj deško, ki se je držala njegove vrvi in katero je odtrgal od jastli. Ko so ljudje nesrečnici prihiteli na pomoč, so v svojo grozo videli, da ji je konj odgriznil obe ušesi in na vsaki roki po en prst. Leva stran prsi ji je bila zdrobljena in ena noga zlomljena. Z ambulanco so jo odpeljali v bolnišnico v Engelwood, N. J., toda je med potom umrla.

Konja, ki ga je Henniger šele pred kratkim kupil, je coroner dr. John Petrone pozneje vstrelil.

Nemci iščejo častnike
Po vsej zasedeni zapadni Evropi iščejo Nemci v prvi vrsti častnike v armadah poraženih držav. Najboljši zgled za to je eksekucija 24 Holandcev. Poglaviti namen tega iskanja je poloviti vse častnike in jih poslati v koncentracijska taborišča, da ne bi mogli pomagati pri vpadu iz Anglije na evropsko celino.

Vsi francoski, norveški, danski, holandski in belgijski častniki, ki se na ta ali drugi način niso izrekli za nacijo, so v koncentracijskih taboriščih. Kateri pa so bili puščeni na svobodi, so pa pod strogim nemškim vojaškim nadzorstvom, četudi so obljubili, da tekom sedanje vojne proti Nemčiji ne bodo vzeli orožja.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lapsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$4.—, Advertisement on Agreement.

Na celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$4.—; za pol leta \$2.—;
za štiri leta \$15.—; Za New York na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

SPOMLADNE OFENZIVE VSEPOVSOD

Na veliki ruski fronti se je dolgo napovedana spomladna ofenziva pričela in pričela se bodo še druge ofenzive, tudi pomorska ofenziva v Sredozemlju. Tam so pripravljene nemške in italijanske bojne ladje za nove operacije, bodisi na morju ali ob obrežju. In v tem času, v pričakovanju take ofenzive, so se dvignili tudi Črnogorci in Albanci iz svojih gorških selišč in so odšli na pohod proti jadranskemu obrežju.

Zadnja poročila z Balkana naznanjajo, da albanski in črnogorski bojovniki nadlegujejo osiške čete na obrežju Otrantske morske ožine med Albanijo in Italijo, skozi katero vodi edina pot iz Jadrana v Sredozemsko morje. Albanci in Črnogorci so v tesni zvezi s četniki generala Mihajlovića, južni Albanci pa so se pridružili grškim guerilskim četam.

Albanci in Črnogorci, kot izgleda, se skušajo polastiti Valone ali jo pa porušiti. Ravno tako se hočejo polastiti utrjenega otoka Sasana, ki se nahaja ob vходу v Valonski zaliv. Saseno, ki ga imenujejo "skala" Jadrana, leži ravno nasproti peti italijanskega čevlja in obvladuje Otrantski preliv. Kdor gospodari na Sasenu, lahko zapre Jadrano.

Na Sasenu ima Italija svoje pristanišče za bojne ladje in še posebno za podmornice. In mnoga pristanišča ob Jadrano služijo osišču za varne zalagalne postaje za transporte, namenjene osiškim armadam na Bližnjem Vzhodu in v Afriki. Vsled izgube Jadrana bi bil nemški položaj v Libiji in tudi na Balkanu zelo poslabšan.

Po zadnjih poročilih, ki so prišla v Ameriko, so albanski četniki, katerim poveljujejo jugoslovanski častniki, razširili svoje delovanje doli do Ohridskega jezera, kjer se stikajo albanska, jugoslovanska in grška meja. Albanci so že napadli mnogo italijanskih garnizij ob grško-albanski meji.

Kot vsi balkanski četniki, če tudi albanski skrivajo po visokih, mnogokrat nedostopnih gorah, kamor ne vodi nobena cesta, nobena kozja stezica. Z veliko naglico napadejo kako osiško garnizijo ali karavano z zalogami, nato pa se porazgube v svojo skrivališča po stezah, ki so znane samo njim. V teh gorah žive še stara albanska plemena, ki so se borila s Turki in pri njih dobe hrano in zavetje.

Albanci nosijo hlače iz domačega platna in slikoviti "Skanderbegovi" jopiči. Orožje pa imajo, kakoršno pač morejo kje dobiti: stare puške, moderne avtomatične puške in pištole, ročne granate in zakrivljene nože. Albanci so potomci starih Ilirov in so poznani kot zelo nevarni sovražniki.

Njih poglavar je baje bivši poveljnik telesne garde kralja Zoga, s slikovito rdečo uniformo s črnimi našivi.

Med Albanci je oživila krvna osveta in so se zakleli, da bodo maščevali smrt in zaslužnje svojih očetov, bratov in sinov. Posebno Italijani so si nakopali pri Albancih smrtno sovraštvo, ker so postrelili in zaprli mnogo Albancev. Nekateri so bili tudi obešeni na javnih trgih po mestih. Stari grad v Skadru, ki je še iz srednjega veka, je poln zaprtih Albancev.

Hitler ima dovolj opravka v Rusiji, pa tudi od zadej mu preti velika nevarnost, kajti general Mihajlović je zbudil vse evropske narode, ne samo na Balkanu, temveč po celi Evropi in se sedaj od zadej borijo proti osišču.

JAPONCI PRODRAJO

(Najkasnejše poročilo.)

Japonska armada prodira iz Burme na Kitajsko in je že prišla 170 milj daleč v Junan provinco ter pri tem obšla Tengueh ob Burinahi cesti. Z naskokom so zavzeli 5000 čevljev visoki breg reke Salween, kjer to jih Kitajci nekaj časa zadržali, ko so razstrelili dva mostova.

Cilj Japancev je Kunming, 225 milj višje proti severu ob Burma cesti.

Angleži se unikajo ob reki Chindwin severozapadno od Burme ter so prišli do Kalewe, 40 milj vzhodno od Indije.

Belgijci proti Nemcem

Tajni list "La Legion", ki izhaja v Belgiji, pozivlja belgijski narod, da naj bo pripravljen, da se naj poslužuje delovanja pete kolone proti Nemcem, kadar pride čas, da bodo zavezniki vpadli na evropsko celino.

"Pripravimo se, da vdarimo na sovražnika s skritimi bočali, kadar bomo izvedeli, da se bodo zavezniki izkrcali na naši obali," pravi list.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

DAN: AMERIKANEC SEM

Nedelja 17. maja bo "I am an American Day."

Ta dan se tiče nas vseh, starih ravno tako, kakor novih Amerikancev. Besede ne morejo nikdar izraziti, kaj mi vsi čutimo v Ameriki. Ono, kar nas navdaja s ponosom in udano poniznostjo, je pregledoboko za besede. Ko je bilo profesorju Albertu Einsteinu lani podeljeno ameriško državljanstvo je on to izrazil takole: "V Ameriki najbolj dragocena stvar v življenju je mogoča, razvoj posameznika in njegovih stvarilnih moči. Tukaj niso bili ljudje nikdar poniževalno prisiljeni ubogati brez vprašanja. Tukaj je bilo človeško dostojanstvo razvito do take točke, da bi bilo nemogoče za ljudi prenašati življenje pod kakim sistemom, v katerem posameznik je le suženj države in nima kaj reči o svoji vladi, niti določiti o svojem lastnem načinu življenja." Drug priseljenec se je izrazil na drug način, ko je dočel svoj prvi državljanski papir: "V Ameriki težnje ljudi so del samega ustroja življenja. Svoboda je samoumevna realnost kakor zrak, ki ga dihamo. Ta beseda, ki je tako votlo došla v inozemstvu, ima tukaj precejšnjo težnjo, ne le emocijski, ampak tudi stvarilni, marveč vsebuje ono gorko zagotavljanje, s katerim človek govori o domačini posestvu." In vsakdo izmed nas bo vsak na svoj način izrazil čustvovanje, kaj Amerika zanj pomenja — ona Amerika, ki ni narod po nikakem tradicionalnem pomenu, marveč združenje ljudi vseh narodov, ki so sem prišli, ne zato ker je ta narod bil nov in velik in bogat, ampak ker vest je šla okrog sveta, da tukaj vsi ljudje imajo enako priložnost postati nekaj boljši kot so bili, svobodni ljudje v novem svetu.

Proslavili bomo ta dan, kakor je predsednik pozval, s pridelitvami, ki bodo spominjale stare državljanke in podučevale nove o naših odgovornostih in naših priložnostih kot svobodnih ljudi. Spominjali bomo same sebe, da demokracija in svoboda je odvisna od vsakega izmed nas. In lahko storimo še nekaj: "I am an American Day" daje vsem Amerikancem priložnost in dejstveno izraziti naše razumevanje o tem, kaj Amerika pomenja za nas. Na kak boljši način moremo izraziti hvaležnost, ki jo čutimo, kot s tem, da kupimo vojne liranilne bonde Zdr. držav.

Te vrednote se prodajajo v svrhu, da se obvaruje one svobode, ki so sedaj naše. Vsak cent, ki ga tako vložimo, podpira naše sinove, ki branijo Ameriko na bojnih frontah širom vsega sveta. Vsak bond, ki ga kupimo, je ponovna potrditev vere v oni način življenja, ki ga sedaj zovemo svojega.

Ita ves način življenja je pod napadom. Naša Amerika ne zahteva za naše pristedenje, naše lastnine, naše življenjske potrebe. Edino, kar se od nas zahteva, da vložimo vsak teden, vsak mesec, kak del svojega zaslužka v vojne bonde. S tem, da kupujemo vojne bonde, dejanski povečamo vrednost dolarjev, ki jih danes za služimo. Vsi se pozivajo naj pridelijo 10 odstotkov dohodka na tak način.

Odrežite spodnjo tiskovino, izpolnite jo in pošljite po pošti v Washington. S tem, da to storite, boste deloma dali izraz svojemu lastnemu vpoštevovanju, kaj pomenja biti državljani teh svobodnih Združenih držav. Ne prilagajte denarja s svojim naročilom. Pošljite money order ali pa ček, plačljiv na Treasurer of the United States in ne takega čeka, ki je postal plačljiv vsled tega, ker ste ga indorsirali.

Fill out this form and mail to WAR SAVINGS STAFF,
U. S. TREASURY DEPT., WASHINGTON, D. C.

"I AM AN AMERICAN DAY"

May 17, 1942

Five Million War Savings Bond Drive

"In appreciation of the most precious civic gift an
earth today, that of American Citizenship, which carries
with it privileges that are the envy of uncountried mil-
lions, I wish to take part in the Five Million
War Savings Bond Drive of "I Am An American Day."

Henceforth it is my order to buy U. S. War Savings Bonds:

No.	Cost	SERIES E	Maturity Value
_____	\$18.75	will increase in 10 years to	\$25.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00
_____	\$7.50	will increase in 10 years to	\$10.00

In addition, I pledge that:

I will invest the sum of \$_____ in U. S. War Savings Bonds (or
Stamps) regularly each _____ month _____

★ ★ ★

I will faithfully fulfill this pledge for the duration of the war or so long
as I am financially able to do so.

(PLEASE PRINT) (Given name) (Middle name) (Last name)

(Street and number) (City) (State)

(Signature)

(Date)

ZANIMIVO PISMO IZ STARE DOMOVINE.

Pod tem naslovom je Amer. Domovina v Cleveland, O. 12. maja priobčila pismo, ki je zelo zanimivo in ga dobesedno prinašamo:

"Redka so sedaj pisma iz stare domovine, vendar pa je Mrs. Josephine Gliha v Cleveland, O., dobila pismo od svoje mame, živeče v vasi sv. Križ pri Litiji. Pismo je bilo pisano 23. oktobra 1941 in je prišlo na gori omenjeni naslov 24. aprila 1942. Med drugimi vsebini piše mati tudi sledeče:

"Pi nas ni bilo še nič vojske,

može in fantje so vsi doma, sedaj smo kar tako in nimamo pravega gospodarja. Po napadu na Jugoslavijo smo bili šest tednov pod Nemcem, sedaj pa smo pod Italijo. Ko so prišli Nemci so bili vsi gospodje duhovniki, pregnani, da ni bilo nič maš. Ko so pa prišli Italijani, pa so prišli tudi duhovniki nazaj."

"Na Brezovem je meja. Kapelica in vsi kmetje, ki so na isti strani kot kapelica, spadajo pod Nemce. Druga stran vasi Brezovo je pa pod Italijo. Tako gre po vrhu hriba meja med Nemčijo in Italijo. Dru-

V PESMARICI "AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA"

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Podklnica — moški zbor z bariton samospevom
2. Posravn — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoški zvon — mešani zbor
5. Pomladnaska — mešani zbor, z bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Atlantiki odmevi — za moški in ženski zbor, z bariton samospevom
9. Kaplata iz psalma 126 — moški zbor
10. Šol — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglasbil in samostalno izdal MATJEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th St. New York

RAVNATELJ URADA ZA LOGISTIKO PRI INTL. B. M. CORP.

International Business Machines Corporation naznanja, da je nastavila Charlesa W. Cooperja za ravnatelja svoje-

ga urada za logistiko. Cooper bo pomagal major. Frederiku W. Nicholu, podpredsedniku in generalnemu ravnatelju, ki je vodja tega urada, tako da bo združeno vse delo družbe v vojnem programu. S tem niso samo združeni vsi uradi IBM in uslužbenci v skupnem naporu, temveč tudi sodelovanje z vsemi vladnimi agencijami in drugimi družbami, ki izdelujejo municijo in drugi vojni material.

Mr. Cooper je vstopil v družbo leta 1937 kot zastopniški učencev in je do sedaj imel že več prodajnih in uradnih mest. Pred svojim sedanjim napredovanjem je bil poseben zastopnik družbe v Washington, D. C.

gače pa je po navadi, zdravi smo vsi. Kateri so si pridelali za živež niso lačni. Draginja je strašna, vse je na karte. Jaz ki sem sama, ne dobim na karte skoro nič. Kmet ne sme prodati drugam, kot državi. Veš, da je drago, kupila sem malega pujska, ki je bil star 5 tednov, pa sem plačala zanj 500 din. t. j. 200 lir, kajti sedaj imamo lire za denar. Sedaj pa nam pravijo, da ne bo smel nikdo zaklati prašiča. Kdo mora vse kupiti, je zelo hudo za živeti. Jaz imam vsaj malo krompirja fižola in drugega pridelka. Tudi moža smo nekaj pridelali. a kaj bo pa za obutev in obleko, to me pa močno skrbi, kajti zima se bliža."

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na planinah — valček št. 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA — št. 571
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL INC.
463 West 42nd Street, New York

Peter Zgaga

V SLOVO

Sem so me pripeljali sredi decembra. Snežilo je v debelih kosmih. Bil je dan, kakor nalahč ustvarjen za človeka, bližajočega se megleni bodočnosti.

V moji sobici sem že dobil soseda, s katerim sva se po par minutah seznanila. Zaupal mi je nekaj temeljnih tajnosti, ki jih mora vedeti sleherni bolnik, kajti če jih ne ve, mora precej hudega brez potrebe prestat.

Dobro tečen po operaciji se me je lotila pljučnica, ki me sem se po nekaj dneh zavedel, sem imel že drugega soseda, toplot slabomnega Poljaka. Zmedlo se mu je vsled bolečin, kajti imel je raka na pljuči.

Kakor Poljak, tudi trije moji poznejši sosede niso bili čiste pameti, ter so v kratkih predsedkih drug za drugim pomrli.

Do mojega okna je priraslo drevo, ki mu pa ne vem imena. Ob mojem prihodu so mu bile veje pokrite s snegom in ledom.

Ve sredi februarja sem se začel zvedavo ozirati v vejevje, nestrno čakajoč, kaj se bo kaj zganilo v njem.

Bilo je še dosti prezgodaj, toda konci marca sem opazil nekaj brstja, kar je vzbudilo v meni novo upanje.

Zadnji teden aprila je napeto brstje popokalo ter poglodel iz sebe krvavordeče cvetove. Cvetje so nadomestili veliki listi, in zdaj šumi vejevje tajinstveno zabavno pesem prebujenja.

Danes se je izpolnilo tudi moje največje upanje: Zdravniki so me po temeljiti preiskavi proglasili v zdravniškem pogledu za zdravega. Jutri me odpeljejo domov.

Po naturi nisem črnogled, priznam pa, da razen današnjega dopoldne nisem doživel v zavodu ničesar razveseljivega.

Niti enkrat se nisem od sreca nasmejnal, dvomim celo, če sem se kdaj nasmejal. Dnevi so bili enolični, isto tako tudi tečni in meseci.

Nikdar, pa tudi če bi mi bilo usojenih sto let življenja, ne bom pozabil prizorov, ki sem jih bil priča skoro sleherni dan.

Predvsem moram omeniti čudovit dar, s katerimi so obdarjene z malenkostnimi izjemami vse bolničarke.

To je dar pozabljenosti. Če takoj ne stori naročenega, ampak pravi: — Just a second! — ne bo nikdar storila. Na povodne pozive bo skušala utajiti, da si ji kdaj sploh kaj naročil.

Dosti moraš zaradi njih potrpeti, pa se naposled vse nekako izezači, kajti tudi one

SLOVENSKI ZDRAVNIK V ARMADO.

Slovenski zdravnik v Barber-ton, O. dr. John J. Folin, je do bil od vojnega oddelka poziv, da se zgleda v taborišču Forest, Tullahoma, Tenn., za aktivno službo. Dr. Folin je star 39 let in ima čim stotnika. Bojen je bil v Clevelandu in je v zdravniški praksi 12 let. Njegovi starši, John in Terezija Perfolija, stanujejo v Garfield Heights, O.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročilo, da se poslužujejo — UNITED STATES AIRMAIL CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

imajo dosti brige in trpljenja s teboj.

Vedno se bom spominjal slabomnega sedemdesetletnega Italijana, ki ni nikdar spregovoril nobene besede. Imela je kakor gorila močne zobe, obraz mu je prerasla gosta siva brada, in ni se mu bilo treba prav posebno vpogibati, da je z dolgina rokama segel do tal.

Podarjene mu oranže je jedel z olupkom vred, trdo kulana jaja z lupino.

Ko so bolniki poobedovali ali povečerjali in so bolničarji znosili ostanke na veliko, dolgo mizo, se je Italijan previdno približal z univalnikom, nagrabil vanj vse ostanke ter jih z največjo slastjo pojedel.

Blizu mene v vardu je ležal paraliziran Armenec. Pitati so ga morali, kajti le desnica mu je še nekoliko služila. Sleherno jutro nam je nudil strašen pogled. Ponoči se je namreč po vsem obrazu namazal z lastnim blatom.

Nikdar ne bom pozabil v službi osivelega bolničarja Johna. Menda vrši že nad štiri deset let bolničarsko službo.

Mojemu tretjemu sosedu so se začele iznenada pojavljati po vsem telesu velike gnojne bule, ki so najbrž tuči povzročile njegovo duševno zmedenost.

Neke noči me prebudi strahovito smrčanje. Skušam pozabiti in zaspati, pa nič in nič. Pokličem Johna rekoč: — Premakni ga za pol inča na levo ali desno, pa bo nehal.

John ga od blizu pogleda ter se vrne k moji postelji: — Ne morem prav nič pomagati. Boš že oprstil: umira.

— No, če je tako, — si mislim, — bo pač treba potrpeti. John pokliče zdravnika, ki bolnika s stetoskopom preišče in seže na stol poleg njega.

— John, kaj se ti zdi: kako bo še? — ga vpraša zaspalo. John mu potiplje žilo, šteje dihe, pogleda na uro in pravi: — Če se moje izkušnje ne motijo, še dvajset minut.

Zdravnik in bolničar sedita nepremično. Hrepenje umirajočega poneluje in poneha.

John stopi k njemu, pogleda na uro in pridružno vzklizne: — Presneto, le malokdaj me kateri oslepari, ta me pa je. In kar za dve minuti. Rekel sem, da ga bo dvajsetih minutah vzelo, pa ga je že po osemnajstih. Ali ni to sramota, gospod doktor?

Sličnih prizorov bi lahko še stotine omenil.

Za jutri obetajo krasen dan. Za menoj se bodo zaprla vrata starega, sivga poslopja, polnega ječanja, vzdihov, joka, stokov, krikov, surove klavirne in goreče molitve.

Vseposvodi tudi v že umirajočih pa planti že vsaj skromna lučka upanja.

Pogledov bolnih tovarišev ne morem več prenašati očiakar vedo, da se poslavljamo, se iskri v očeh vseh resnična zavist.

Ne bom trdil, da tudi z menoj ni bilo drugače, ko so se drugi poslavljali od mene.

Kako mi bo, ko bom po tako dolgem času vdihnil lepoto prebujene narave?

Najbrže že vsaj nekako tako, kot je bilo velikemu Rusu Dostojevskemu, ko se je po odhodu še enkrat ozrl na mračno poslopje velike sibirske ječe, v kateri je preživel toliko let kot izgnanec, ter pozneje napisal svoj nesmrtni motiv — "Zupiski iz mrtvega doma."

Kratka Dnevna Zgodba

M. M.

Štiri dni z mrtvim otrokom v naročju

Samo nekoliko mesecev nazaj od dni, ko so se stezale roke, ko so se matere, zočmi, polnini solz, poslavljale od svojih sinov in hčera, bratov in sester mož in očetov, znanih in prijateljev pa od svojih dragih. Tragedija mladih življenj se je pričela. Tragedija tistih, ki so morali v svet zaradi kruha. Odhajali so vedri, s pogumom v srcu. Vsi smo z eno samo željo zaslužili toliko, da bo dovolj za vsa družina za dolge in težke zimske mesece. Zaradi tega edinega cilja so se odpeljali v daljnji svet, prenašati nove napore, nova ponižanja.

Tudi to poletje je poglavo v svet okrog 14.000 mladih in starih pa največ iz Prekmurja. Mnogi agenti, ki so prišli iskati nam sezonske delavce, so jim obljubljali zlate gore. Skrivnostna želja za zaslužkom je potegnila v tujino tudi tiste, ki jim ni bilo sile, kopati tuje ceste in obdelovati polja francoskih bogatašev.

Približali so se dnevi vrnitve. Tam nekje v ravninah Prekmurja in siromašnih vaseh gorate Bosne so nekateri zidali gradove v oblake. Čakali so na sad dela tistih mladih mož in žena, ki so se v začetku poletja razkropili po vsej Evropi. In pričeli so prihajati čez Jesenico, čez Rakek, čez Maribor.

Težka usoda teh ljudi je tudi nas priključila na mejo. Hoteli smo videti, kaj je tujina dala sezonskim delavcem, tistim, ki so morali dolge mesece dajati svoje mlade moči gradnji tujih novih cest in obdelovanju tujih posestev. Drug za drugim so prihajali ti ljudje, z vrečami na ramah s cunami v rokah in — praznimi žepi. Njihovi žalostni, blede, izpitane obrazi so jasno pričali, kaj jim je dala tujina. Preplavljani, na pragu hladnih zimskih dni, še zmerom samo stime, molče in ne morejo razumeti. Mislijo na agente, ki so jih opeharili.

Težka usoda teh ljudi je tudi nas priključila na mejo. Hoteli smo videti, kaj je tujina dala sezonskim delavcem, tistim, ki so morali dolge mesece dajati svoje mlade moči gradnji tujih novih cest in obdelovanju tujih posestev. Drug za drugim so prihajali ti ljudje, z vrečami na ramah s cunami v rokah in — praznimi žepi. Njihovi žalostni, blede, izpitane obrazi so jasno pričali, kaj jim je dala tujina. Preplavljani, na pragu hladnih zimskih dni, še zmerom samo stime, molče in ne morejo razumeti. Mislijo na agente, ki so jih opeharili.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približate nepotrebnega dela in stroškov, Vse prosimo, da skusite naročnino poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s črnilom črtni, ker so upravičeni obiskati tudi druge naslobo, kjer je kaj naših rojakov nastojnih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauschie	Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Reank, John Slapnik, Gherard, Anton, Nagode
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig Walsenburg, M. J. Bayek	Lorain, Louis Bujant, John Kunka, Youngstown, Anton Kikali
INDIANA: Indianapolis, Frank Zupančič	OREGON: Oregon City, J. Kohlar
ILLINOIS: Chicago, J. Beveč Chicago, J. Fabian (Chicago, Chicago in Illinois)	PENNSYLVANIA: Bosmer, John Jevnikar Conspangh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Jos. P. Teruel Ezperit, Louis Supančič Farrell, Jerry Okup Forest City, Math. Kamin Fr. Blodnikar Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Forenchab Imperial, Vence Paleich Johnstown, John Polaniz Kranj, Ant. Taulaj Lawrence, Frank Balloch Midway, Juna Zest Pittsburgh in okolica, Philip Fregat Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffer West Newton, Joseph Jovan
MASSACHUSETTS: Waltham, Martin Dolež	WISCONSIN: Milwaukee, West. Atila, Fr. Šek Sheboygan, Joseph Kajak
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher Diamondville, Joe Rolica
MINNESOTA: Chisholm, J. Lukanich Mly, Jos. J. Poshel Brookly, Louis Goude Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Porke	
MONTANA: Roundup, M. M. Paulsen Washoe, L. Champa	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet Gowanda, Frank Strudina Idrie, Fella, Frank Maslo Worcester, Peter Kade	
OHIO: Barberton, Frank Treha	

Vsek zastopnik izda potrdilo za svojo kate, katero je prejel. Zastopnik tega priglasimo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Iz mojih beležk

Beležke niso "literary effort", po ameriško rečeno, torej ne spadajo pod beletristiko in radi tega se lahko vključi pod tako šifro vsakojake misli in če treba celo naznanila za veselice, vtise o tem in onem iz vsakdanjih dogodkov, bodisi doma ali svetovnih, po priliki pa magari tudi kakšen času primeren komentar, imenje ali kritiko. Vidite, človek mora samo znati postaviti si primeren naslov, potem pa lahko govori, dokler mu uredniki pustijo, takorekoc. Upam, da bomo v tem oziru dobro vzeli skupaj, če pa ne bi, bodo čitatelji itak sami vedeli, da je vojna vzela "beležke".

Taki, ki smo se ukvarjali s pisanjem, pjezijo in sličnimi umetnostmi med nami v Ameriki, smo čisto poudarjali, da nas priseljenec tukaj nekako niha med dvema svetovoma, kar bi pomenilo, da ni od tega ne od onega sveta pravzaprav. Če je šel naš človek pogledat v stari kraj, je včasih čakal, da je prišel nazaj v Ameriko, tukaj pa je potem nadaljeval z mišnim vzdihovanjem po lepi naši domovini, vselej pa tudi pripomnil, da "no, ja, živeti pa se tam ne da več, če je človek enkrat navajen Amerike." Te dni pa sem čula inteligentno rojakinjo reči, da ni bila v Ameriki v resnici nikdar zadovoljna, zdaj pa, ko je v domovini prišla tako strašna nesreča je prvič izza svojega bivanja tu zadovoljna, da je v Ameriki. Tega rojakinja ni rekla iz sebičnih razlogov, ampak prej iz tega nad usodo našega človeka, trpljenja katerega bi od blizu ne mogla prenesti. In je res, da če človek pomisli na miroljubnost našega naroda, se zdi mučenje in razganjanje našega ljudstva v domovini tako grozno, da onem tudi sama beseda in obsodba vsega tega gusnega barbarskega početja. Pa so med nami vzile vsenu ljudje, ki insistirajo, da moramo Slovenci ohraniti plemenitost človekoljubja — da, kar ohranimo to lepo čednost zase, za tujce pa: ki danes morijo naš narod, naj Slovenci, ki bodo še ostali živi, postavijo en sam zakon, ki se naj glasi: Na naši zemlji ne bošte nikdar več igrali vloge gada na gostoljubnih prstih — ven z vami in vašo barbarško kulturo! Ravnotako je upati, da bo naš človek obračunal z vsemi domačimi izdajci, z nemškutarji, z zelenimi kravatami, ki so se navduševale za laški fašizem in spolzr vsemi nečednimi elementi, ki so narod sesali in ga držali v klom, da so se mogli na njegov račun čim udobneje rediti.

V tistih časih, ko se je formirala Jugoslavija, je bil moj zakonski tovariš v Ukrajini pri 97. pešpolku. Pri tem polku je bilo mnogo Tržačanov in drugih Slovencev iz Primorja in ostalih slovenskih krajev. Vsi ti naši fantje so bili poslani v Ukrajino, da tam vzdržujejo red za Belogardiste, ki so tesno sodelovali z nemškimi okupacijskimi oblastmi. Nemci sami so zadrževali pri Rusih ozir.

Ukrajinceh na silen dasi bolj podtalen odpor, zato so Avstrijci služili kot nekakšen protitež nemške brutalne vojaške sile, ki ni bila nikdar kaj drugega kot kruta. Fante pri 97. so domačini karjau vzdrževali, kjti hitro so spoznali, da ti z njimi simpatizirajo in da ne igranjajo krutosti, ampak česte celo nastopajo v prilog ljudstva. Marsikateri pomnejši junak revolucije 1917—1918 je bil rešen jele in smrti po teh naših dedah, in marsikateri čimast in nečgan slepar, ki je izžemal ljudstvo, jih je dobil 25 po zadnji plati, če se na noben način ni hotel pokoriti ukrepom. Ko so domačini sre

čevali te naše fante na ulicah Odesa ali v naseljih zunaj mesta, so jih pozdravljali z vzklikom: "Slava Slavljanom!" Ta lep pozdrav je značil za ljudje vedo, kaj so ti vojak, ki so se vedli proti ljudstvu človeško.

Za časa njih bivanja v Ukrajini so naši zavedni slovenski fantje delovali za svobodno Jugoslavijo, samostojno luko Trst in zedinjenje vseh Slovencev v eni skupni domovini Jugoslaviji. To Jugoslavijo so si predstavljali in zamislili kot republiko, ki naj bi nudila osvobodjenemu narodu kar največje pravice in svobode. S kakim veseljem so zategadelj pozdravili razpad Avstrije in konca vojne, ne bom tu opisoval, ker to je precejšnja povest sama na sebi in zato ne spada v beležke. Kar sem hotela omeniti je dejstvo, da ko so ti naši domovini, vselej pa tudi pripomnil, da "no, ja, živeti pa se tam ne da več, če je človek enkrat navajen Amerike." Te dni pa sem čula inteligentno rojakinjo reči, da ni bila v Ameriki v resnici nikdar zadovoljna, zdaj pa, ko je v domovini prišla tako strašna nesreča je prvič izza svojega bivanja tu zadovoljna, da je v Ameriki. Tega rojakinja ni rekla iz sebičnih razlogov, ampak prej iz tega nad usodo našega človeka, trpljenja katerega bi od blizu ne mogla prenesti. In je res, da če človek pomisli na miroljubnost našega naroda, se zdi mučenje in razganjanje našega ljudstva v domovini tako grozno, da onem tudi sama beseda in obsodba vsega tega gusnega barbarskega početja. Pa so med nami vzile vsenu ljudje, ki insistirajo, da moramo Slovenci ohraniti plemenitost človekoljubja — da, kar ohranimo to lepo čednost zase, za tujce pa: ki danes morijo naš narod, naj Slovenci, ki bodo še ostali živi, postavijo en sam zakon, ki se naj glasi: Na naši zemlji ne bošte nikdar več igrali vloge gada na gostoljubnih prstih — ven z vami in vašo barbarško kulturo! Ravnotako je upati, da bo naš človek obračunal z vsemi domačimi izdajci, z nemškutarji, z zelenimi kravatami, ki so se navduševale za laški fašizem in spolzr vsemi nečednimi elementi, ki so narod sesali in ga držali v klom, da so se mogli na njegov račun čim udobneje rediti.

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

LISTKI
Spisal Ksavar Meško.
(144 stran.)
Cena 70c

MARKO SENJANIN — SLOVENSKI ROBINSON
Cena 75c

MILJONAR BREZ DENARJA
Spisal Phillips Oppenheim.
(92 stran.)
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romansopisec poznan po celim svetu.
Cena 75c

MALENKOSTI
Spisal Ivan Albrecht.
(120 stran.)
Cena 75c

V ROBSTVU
Spisal Ivan Matičič.
(253 stran.)
Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne pozna eno vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opibati.
Cena \$1.25

ZADNJI VAL
Spisal IVO ŠORI
Roman slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja sočasnimv podatke o svojih doživljajih v Rogaski Slatini.
cena \$1.—

no in z zafrkljevo, da v Ju-goslaviji ni prostora za "boljševike." Zvedeli so obenem, da je šlo naše Primorje, da bo od-padlo tujcem mnogo slovenske zemlje na Koroskem in Štajerskem in da ima Jugoslavija že kralja, kakor tudi, da je želja in zapoved poveljstva jugoslo-vanske vojske, da se z Nemci postopa tako, da bodo videli, da smo mi Slovenci kulturni ljudje. Nemci niso postopali tako, oni z našimi nemškutarji vred napadali naše ljudi in vo-jake dejansko in z zmerjanjem ki je Nemcem že tako v krvi. Fantje došli z Ukrajine so pred-lagali, da se napravi red, kot se spodobi, da se vzame Lahom naše kraje takoj nazaj in se apodi Nemce gor v njih gornje in dolnje avstrijske kraje, ka-mor spadajo, itd.

Da so bili vsi taki konkretni nasveti ali predlogi bob ob ste-no, pač ni potrebno poudarjati, saj Jugoslavija, kakršna se je ustanovila, je bila začrtana tu-korekoc še pred koncem vojne po otoku Krku. Po vojni se je le andeširalo Slovenijo in Hr-vatsko h kraljevini Srbiji in

naši vrli vojak, ki so bili smo-vali svobodno Jugoslavijo tam v daljnji Ukrajini, so po ma-lem spoznali, da so bili grdo poteknjeni še preden so zapu-stili Ukrajino — srbski konzul-lat v Odesi je z Belogardisti dosegel sporazum, po katerem so bili fantje 97. pešpolka zadr-žani na ukrajinski zemlji ta-ko dolgo, da je bila kraljevina Jugoslavija srečno usidrana in pa, da so morali ti dečki oditi iz Rusije praznih rok — gole roke ne uprizorjajo revolt. Vse te sdrbite mahinacije so ostale večji del zgodbe posameznih naših tedanjih vojakov in čast-nikov, ki so bili nad novo svo-jo domovino bridko razočarani. (Nadaljevanje prihodnjic.)

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS IN STAMPS. V tem času narodne sti-ske potrebuje naša domovi-na vašo po-moč. Kupujte redno United States Savings Bonds in Stamps.

naši vrli vojak, ki so bili smo-vali svobodno Jugoslavijo tam v daljnji Ukrajini, so po ma-lem spoznali, da so bili grdo poteknjeni še preden so zapu-stili Ukrajino — srbski konzul-lat v Odesi je z Belogardisti dosegel sporazum, po katerem so bili fantje 97. pešpolka zadr-žani na ukrajinski zemlji ta-ko dolgo, da je bila kraljevina Jugoslavija srečno usidrana in pa, da so morali ti dečki oditi iz Rusije praznih rok — gole roke ne uprizorjajo revolt. Vse te sdrbite mahinacije so ostale večji del zgodbe posameznih naših tedanjih vojakov in čast-nikov, ki so bili nad novo svo-jo domovino bridko razočarani. (Nadaljevanje prihodnjic.)

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

POUČNI SPISI
ANGLESKO SLOVENSKO BERILO
(F. J. Kern) — Zvezano
Cena \$2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjizico — "HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljeence.
Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK
Spisal Franjo Dutar. — 278 stran. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinoorejca; opis raznih bolezni in zdravil-jen: slike.
Cena \$1.50

GOVEDOREJA
Spisal R. Legvart. 145 stran s slikami.
Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU
111 stran.
Cena 50 centov

MLEKARSTVO
Spisal Anton Peve. 8 slikam. 168 stran. — Knjiga za mlekar-je in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov

OBRTNO KNJIGOVODSTVO
258 stran. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stav-bno, umetno in strojno ključar-ničarstvo ter železolarstvo.
Cena \$1.—

UMNI ČEBELAR
Spisal Frank Lakmeyer. 163 str. 62 stran.
Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELISČA
62 stran.
Cena 25 centov

ŽIVI IZVIRI
Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten polav v slovenski književnosti, kaj-ti v nji je v trinaestih dolgih poglavjih opisanih trinaest rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem sloganstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trplje-nja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerokoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI
V PLATNU VEZANO
Cena \$2. Poštna plačana

Po 50c zvezek
Andrej Ternovac (Ivan Albrecht)
Bele noči mali junak. (Dostojevski)
Filozofska zgodba (Aleks Jirnski)
Na različnih potih (Franc Frisch)
Verne duša v vlač (Prosper Mirime)

Po 75c zvezek
Belfegor (Artur Bernede)
Po stran klobuk (Danik Felgel)

Po \$1 zvezek
Veridicus (Pater Kajetan)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe čebelice Majo. (Waldemar Bousela)
Pingvinski otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek
Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York City

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL

8

Bila je svetla noč, in mase je plaval kot srebrna ladja po je-nosinjem morju višav nebesnih. Izpred Zavinskakove hiše je oddrdal voz in se kot široka črna prikazen izgubljal po razsvetljeni cesti vedno v manjše in manjše oblike ter se končno skrival v zavinkovih.

Oče in sin sta molčala, zatopljeni vsak v svoje misli. Topot brzih konjčev je odmeval iz sanjavega gozda, ki se je raztezal kraj voznikov kot dolgo, črno zidovje s posrebrano streho, kakor bi drdral po njem še kak drug voz. Stari Zavinskak, ki je ohlapno držal volke v levi, je včasih kar tako iz navade mahnil z bičem, ki mu je dremal v desnici.

Ob tem času se ni Jožek še nikoli vozil. Zato je na široko odpiral oči, da bi vse dobro videl. V spominu so se mu zbujele vse tiste pripovedke in pravljice, ki jih je čul doma od matere in od sosedne Jane, ali v šoli ali ki jih je čital v knjigah. In ko je zdaj gledal predse in videl grmčevje, kako se je čudno črtalo v mesečni svetlobi, in hiše, ki so tuhtam samevale vzpotooma, in osamela drevesa, ki so kot črne prikazni kipela v luč, ki jo je ob njih izlivala luna — mu je tudi začela domisljati čudno delovati ter se potapljati v to, kar je že vedel bajk in pravljice.

Tako sta prevozila Metliko, ki je še počivala v trdnem spanju. Ko sta se pa bližala vrhu Gorjancev, se je začelo daniti. Navkreber sta vlekla konja le korakoma voz in vozniki in hladna sapisa je pihljala z visokih vrhov. Prvi namseh jutranjega solca je priplaval iz zahodnih gor in se je kot zlat ogenj razlil po Gorjancih. Bogata rosa se je zalesketala po nžki travi in visokih drevesih, ki so rasla v gostih skupinah ob stni cesti. Nekje v dolini se je oglašil jutranji zvon, in glas je hitel v višave. Začela sta ga oče in sin in se odkrila. Radostno je dvignil Jožek čelo proti nebu, očetu pa se je sklonila siva glava.

Ker se je cesta dvigala navzgor prav kakor položnejša streha, sta stopila oba z voza, da bi bila vožnja lažja. Konja sta se čvrsto upirala ob kamenita tla, da se je drobito kamenje pod podkovi in da so se zdajpazdaj okresavale iskre. Jožek je stopil tik pred oče ter prijel konja za brzdo, kakor bi hotel pomagati upenim živali. Oče pa je stopil zadaj za voz in se upiral v ročico, da se je videlo, kakor da hoče tudi stari voznik olajšati mladima konjema breme. Počasi so vendar dospeli do vrha, in stari je zavpil: "Ho, hoj!"

Konja sta se ustavila, nemirno kopala s kopiti ter natezala in krčila vrat, da si uravnata komata in jemenje, ki se je nategnilo ob vožnji navzgor. Stari si je otrl z veliko rdečo ruto znoj s čela ter zavril voz in podložil coklo. Jožek pa je stal pred vozom in gledal v daljavo.

In lepo je bilo, kar je gledal pred seboj. Solnce se je že dvignilo nad govske vrhove, in lepo, sveže jutro je plavalo daleč na okrog. Megla, ki je leno visela nad dolino, ter jo kot gost pajčolan zagrinjala in prepredala, je jela bežati pred svetlobo mladega jutra, in svet, lep in velik, se je odpiral Joškovi očem. Po njem se je prožila cesta kot bel, širok trak, umetno razgrnjen in položen med griči in dolinami, ob vodah, preko njiv in kraj gozdov. In ta cesta je šla naprej in naprej brez konec in kraja. Vanjo so se iztekale steze in pota, ki so kot močne žile vozale z glavno cesto kraje ob desni in levi strani. Samo tam daleč, tako se je zdela Jošku, tam, kjer se razvrtajo ob nji hiše — ta nje ceste konec.

Oče je stal za sinom, in njegovi pogledi so šli za pogledi sinovimi. Z bičem je kazal na cerkev in na hiše in dejal: "Glej, to je Novo mesto!"

"Novo mesto," je ponovil sin in pokimal z glavo. A — ha!"

"A sedaj sedi, da prideva naprej."

Oba sta zopet sedla na voz. Oče je mahnil z bičem, in konja sta potegnili. Vselej je šlo po cesti navzdol. Krepko sta se upirala konja teži voza, da ni zropotal po strmini. Nozdrve so se jima odpirale v globokih dihih, in goste pene so se kupile na brzdah. Kamenje je škripalo pod coklo, kakor da čuti bolečino in voz je odskakoval in se zibal semtertja. Šlo je oprezno in vendar veselo po grdi cesti, koder je stalo ob krajih mnogo znamenj, ki so jih bili postavili v spomin poneprečnim voznikom in potnikom.

V Novem mestu so krmili. V gostilni, kjer se je ustavil voz, je Jožek izpregel ter odvedel konja v hlev, kjer ju je skrbno odrgnil s slamo, ker sta bila potna. V lestvo pripeto k zidu, je dal kme v jasli pa je nasipal ovsu ter se je odpravil v gostilniško sobo, prisedel k očetu in z njim zajtrkoval.

Po zajtrku sta se pa napotila po mestu; k mesarju sta šla, ki je kupčeval z Zavinskakom. Ta se je pogodil z njim, in sklenil kupčijo. Potem sta šla tudi k advokatu, ki je bil Zavinskakov zastopnik v pravnih zadevah. Tu in povsod kjer sta se ustavila oče in sin, je predstavljal stari mladega z veseljem in ponosno: "Glejte, to je moj sin, moj Jožek!"

"Lepega fanta imate, Zavinskak!"

In starentu so močno prijale take laskave besede. Ko sta stopala s sinom sama po novomeških ulicah, mu je govoril oče: "Vidiš, Jožek, taka te pota boš moral polagoma opravljati sam."

Ura se je pomaknila že proti šesti popoldne, ko sta se odpeljala Zavinskaka iz Novega mesta. Hotela sta se voziti v mraku in hladu, da ne bo živina preveč trpela, zato se nista prej odpravila na pot.

Dolgotrjna je bila pot do Kranja. Od Novega mesta preko Ljubljane do lepe Gorenjske sta počasi vlekla konja težki voz. Spetoma je bilo treba mnogokrat počivati, da sta se odpela voznika ter nakrmila in napojila živino pred vozom in na vozu.

Jožek se je čutil vsak hip večjega in bolj moškega.

"Tako otroče se mi zdi, ako me kličete za Joška," je dejal očetu.

"Pa kako ti naj rečem?" ga vpraša oče. Zdela se mu je dobro, da je sin začutil moštvo v sebi.

"Kar Jože mi recite, Joška ni več."

(Nadaljevanje.)

JOŽE ZELENC SE JE ZOPET OGLASIL

(Nadaljevanje.)

Kakšno bodo želeli in kakšno bodo dobili, sta seveda dve vprašanji. Če bi bilo dano meni na izbilo in najbrže tudi številnim drugim rojakom, bi se izrekli za obliko republike. Kar spominamo se, kako prijetna je zavest, ko gremo ob volitvah volit predsednika? Če nam po 4 letih ugaia in če smo zanj v večini, pa ga zopet izvolimo, ko t smo izvolili našega predsednika Roosevelta že v tretjič. V kraljevi ali cesarski rodbini pa zapisejo in vložijo v banke milijonske vsote že ob rojstvu svojega novega člana v družini, za kar je treba prispevati iz žepov naroda seveda.

Gotovo se spominjate, kako so nas učili še v šoli, da smo peli "vse za dom in za cesarja, za cesarja našo kri." Za predsednika ne zahtevajo naše krvi pripravljene pa smo isto žrtvovati za demokratično svobodo naše nove domovine.

Kdo se spominja slike kamnite mize in stola, na katerem so ustoličevali slovenske kneze pri Gospej Sveti na Koroskem. Objavljena je bila pred leti v Slov. Ahner. Koledarju. Jaz sem videl te zgodovinske priče osebnosti.

Težko si je predstavljati Srbe brez njih kralja. Vedeti je treba, da gre tudi ameriška vlada osebam kraljevega stanu okupiranih držav zelo uslužno na roko. Kako si žele in kako se bo odločilo za Hrvate, je težko reči. Eno je gotovo, namreč, da so si s Srbi že v Jugoslaviji vedno nasprotovali.

Slovenci so imeli torej svoje kneze še pod bivšo habsburško dinastijo Torej če bi po zmagi nad oslišem ne bilo drugega izhoda in boljše oblike vlade, ali bi ne bilo primerno, da bi v Jugoslaviji imela velika Slovenija kneza iz svojega rodu?

Mogoče se vidi vse to smešno. Še bolj smešno in neverjetno je izgledalo pred 25 leti, da so zavrgli silnega ruskega carja, da jo je mogočni kaiser "potemljil" na Holandsko, da so postali sultani v Turčiji brez veljave. Dovolj dokazov torej, da je naš narod odločal za sebe že v onih časih, zakaj bi po težkih preizkušnjah ne odločal tudi v teh?

Živimo tudi v upanju, da se

bode mogoče Rusija po zmagi zaveznikov za nas Slovane kaj bolj zavzela pri mirovni konferenci.

Voditelji slovenski, strnite se skupaj, vstanovite in oživite mogočno politično akcijo v prid obnovitve zaslužene domovine. Sedaj je še čas, kasneje bo mogoče prepozno, kadar bodo že drugi vladjali za plašč našega naroda.

Da vsak rajši bere dopise, kot iste piše, je splošno znano in tudi opazi se lahko, da se dopisniki omeji iste večinoma le na četrtkovo številko "Glasa Naroda." Z zanimanjem prebiramo zanimiva poročila Pri-morske Slovenke. Ugaia mi, ko včasih zagovarja jasno in odločno gotove slučaje, katere bi kdo drugi skušal le bolj skozkopreno prikazati.

Člana iz New Yorka so tudi zanimiva. Sprva jih je bilo treba nekoliko razvozljati, sedaj se pa že razumemo. Le kdo neki je ta vražji "Nardzič"? Tudi Peter Zgaga se na debelo oddoljuje sedaj za zamurjeni čas, ter nas razveseli vsak dan skoro z dvema kolonama. Naj bo uverjen, da nam je sedaj vsaka vrstica njegove kolone še bolj dobrodošla kot prej, pa najsi bode iz bolnice o njegovih ali doživljajih drugih, vse z zanimanjem preberemo.

Četrtkovo številko pa najbolj z veseljem pregledam. V R. Vavpotičevih dopisih nam on točno in jasno razloži domače in javne zabave, ter zapazim v istih pogosto imena newyorških znancev in prijateljev ter si želim pogosto biti med njimi. Peter Rode večkrat opiše razmere med znanima farmerji gornjega New Yorka, kar je tudi zanimivo. Mrs. Lukanich se pogosto oglašuje iz severne Minesote. Tone Svet pa skrbi, da je vsaka "ohot" in društvene prireditve točno objavljene.

Zelo pogrešamo tudi Frank Keržetovih zanimivih člankov. Frank, daj, poskusi jih zopet obnoviti. Vidi, da posebno v teh težkih časih nam bodo zelo dobrodošli.

Ivan Bukovski je tudi skoro docela utihnil. Saj Slovenci v Pittsburghu sedaj težko vedo kaj se v naselbini dogodi. Daj, Ivan daj, napiši zopet kaj.

Na pismo Mr. Rostana iz Saranac Lake, N. Y. pa bo našel pojasnila v pisanju mojega vsake na Dolenjskem.

Vsem, ki smo v dopisovanju sporočali, da zadostuje sedaj za naslov Jože Zelenc, Northfield, Ill.

Še na enega naših znanih dopisnikov sem se spomnil, namreč našega starega znanca Jože Remsa, ali Jožeta iz Most kot je naslavljal njegove dopise.

Odkar so Italijani zasedli naše kraje, ni bilo glasu od njega, dasi nant je poprej vedno kaj zanimivega sporočil iz domovine. Bojim se, da ga bodo kot svobode vajenega ameriškega Slovence sedaj tamošnje razmere na duši tako potle, da bo pravi čudež, če se bo skozi iste do konca vojne srečno pretolkel.

Za nameček pa še nekaj o godovanju na Jožefovo. Mnogim vrhniškim rojakom je še dobro v spominu slavna Sinjgoriška godba, katere je še obstajala pred več kot 30 leti. Godci omenjene godbe so sedaj seveda že vsi v zboru angeljskih trobent. Kot znano, je bil sv. Jožef deželni patron Kranjske ter na njegov dan velik praznik dokler ni nastala Jugoslavija. Preostalo je po vojni samo nekaj katoliških praznikov, dobili pa smo v nadomestilo nekaj državnih.

Na predvečer sv. Jožefa je bila omenjena godba po Vrhnikih igrala podoknice bolj imo-čitim vrhniškim Jožetom, kot na pr. Brkelnu, Šimcovanu, Jožetu Verbiču, Lenaršiču, Katarinovu in drugim, kjer je kazalo, da bo za godce kaj nagrade. Po prvem komadu se

je godovnik navadno prikazal pred hišo. Eden od godcev je stopil k njemu, mu v zbranih besedah voščil vesel imendan, da bi še dolgo živel v zdravju itd. Zaigrali so še dva komada, nakar njunt je slavljenece podaril kakih pet ali deset kron ter se je isto ponovilo pri drugemu. Otroci smo godce spremljali po celem trgu, ker takca godba je bila za nas nekaj izvanrednega. Godci so si za nabrane vsote na Jožefovo pri-voščili najboljših dobrot, potem pa so navadno napravili še cel teden "plavega."

To mi je prišlo v spomin, ko je prišla letos na Jožefovo družba mojih prijateljev sem doli iz Waukegana. Prišli so Ignac Jereb, gostilničar, Frank Nagod'e, stavbenik, konstabl Fr. Brence, Nameravalo je priiti še par drugih, a so bili zadržani. Ko pridejo notri, se razvrste pred baro in mi zapoje domačo zdravico. V imenu vseh mi je Hodnik voščil v slovenskem, Brence pa v angleškem jeziku, da so vedeli tudi drugi pri bari navzoči, zakaj se pravzaprav gre, ko smo njunt podrobneje razložili. Razume se, da se je nato začelo godovanje kot včasih v starem kraju.

Zelo žal pa mi je bilo, da se nista mogla udeležiti kot name-ravano tudi Fr. Opeka, starosta waukeganskih Slovencev in Pavel Bartol, bivši gl. predsednik ABZ.

Pri trvdki, kjer je Pavel zaposlen, se mu je nekaj zamerilo, ter je ostal par dni doma ter si mislil, bo ravno prav, da grem lahko z drugimi na Jožefovo godovanje, pa je drugače izpadlo. Ravno na Jožefovo o-pokline pride lastnik trvdke na njegov dom in pravi: "Kaj pa je vendar narobe Pavle? Pojdi nazaj na delo in ugodi ti bom, kar zahtevaš." Pavel premišluje, kaj bi, na delo ali na godovanje. Gospodar pa vztrajno nadaljuje. "Ako se ne vrneš, zapri bomo vrata in ustavili ves promet za čas vojne." To pa je bilo Pavletu preveč ter se je vrnil na delo. Trvdka namreč zalaga vse Lake County gostilne poleg drugih dobrot tudi z vinom in žganjem. Rekel pa je, da je bil v dohu z nami.

Frank Opeka pa je zadržal za kljuko vrat Jerebove kare, ko pride nujno naročilo iz mesta za 6 sodov Blatz piva, katerega Opeka razvaža. Odhiti domov, kjer z sinom vržeta vsak tri sode na truk, v mestu ga zopet vsak tri sode v klet. Ko pa se vrne nazaj, so medtem drugi že odšli, ter je ob spominih na nekdanjo vrhniško Jožefovo godovanje isto kar v Waukeganu praznoval.

S prijatelji smo si želeli, ako razmere dopuste, da bi se drugo leto zopet sešli v še večjem številu ter se ob lepih spomnih razšli.

Pozdrave vsem prijateljem in naročnikom "Glasa Naroda."

Jože Zelenc.

SMRTNA KOSA

V Johnstown, Pa., je nedavno umrl po kratki bolezni Luka Strvasnik, v starosti 74 let. Omenjeni je imel svoj dom in krojaško delavnico v Hermine, Pa., ter se je ravno nahajal pri svoji hčerki. Doma je bil iz Gozda pri Kamniku na Gorenjskem. Zapušča dva sinova in tri hčere.

V West Pullman, Ill. je 5. maja umrl rojak Frank Klun, v starosti 59 let. Doma je bil iz vasi Rakitnica pri Ribnici na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1907. Zapušča zalujajočo soprogo Mary, s nove Franka in Tonyja ter hčer Mary in še druge sorodnike.

V Chicagu, Ill. je Rok Božičnik izgubil življenje 11. maja. Ko se je vračal z dela. Zadel ga je voz ulične železnice in težko ranjenega so ga odpeljali v

PE VSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
izdala Glasbena Matica v
Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 30

ŠEST NARODNIH PESMI za mo-
ški zbor 30
ŠEST NARODNIH PESMI za me-
šani zbor 30

Franc Venturini—ŠEST MRSANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 35

Ferdo Juvaneč—12 MLADIH LET.
moški zbori 30

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (mo-
ški in mešani) 30

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj šolci, je šolci;
Kam mi, fantje, drev v vas pol-
demo 30

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptič-
ca na tulo gre; Šolci; Moj očka
ma konjička dva; Dobiv sem pi-
semce; Slovo; Je vplnila tne 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 30
Veo noč pri potoci 25
Jurjeva 25
Hodi Miha domo; Kaj druge-
ga hočem; Zdravica 25

VASILIJ MIRK in A. GROBING:
Vetrice; Pa gradol 30

FERDO JUVANEČ:
Zjutraj 30
Slovenska 30
PETER JEREb: Pelin roža; VASI-
LIJ MIRK: Podoknica 25
ZORKO PRELOVEČ:
Le enkrat še 20
Slava delu 30

HR. VOLARIČ: Modmarin; JOS.
PAVČIČ: Potrkani ples 30

IZ STARE ZALOGE pa imaj

mo še naslednje pesmi, katerim
smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira, (Helmar) 30
Orlovke himne (Vodopivec) 30
Slovenski akordi, 22 mešanih in

moških zborov (Kari Adamič) 75
Trije mešani zbori (Glasbena Ma-
tica) 30

V pepelnici noči, kantata za solo,
zbor in orkester, (Sattner) 30

Mladini, pesmi za mladino s klavir-
jem (E. Adamič) 30

Dve pesmi, (Prelovec) za moški
zbor in solo 20

Naši himni, dvoglasno 25
Gorski odmevi, (Lahmar), II.
zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE

FLETNO, podpouri slo-
venskih narodnih pesmi
za tamburice, zložil Mar-
ko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tambu-
rski zbor (Bajuk) 75
Som šel na planince, (Bajuk),
podpuri 60

ZA CITRE:
Poduk za citre, — s svečki —
(Kotljak) 25

ZA KLAVIR:
Buri pridejo, — Korafica — 20

FANTJE NA VASI 18 narodnih
za moški zbor, Ciril Pregelj 30

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

314 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

bolnišnico, kjer je čez dve uri umrl. Star je bil 54 let in rojen v Velikem kamnu pri Brezicah. Bil je star naseljenec.

V Toledo, O., je dne 26. apr. naglo umrl John Možgon, star 54 let. Zapušča soprogo in hčerko.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČA
ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime .....

St., ulica ali Box št. ....

Mesto in država .....

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

Note

za
PIANO-
HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKE FANTIE
VSE BOM PRODALA
SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO PTICICA TA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ
POJDI Z MENOJ
DOL S PLANINE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERSKI
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:
Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York